

Jani Tonteri, Ari-Pekka Välimäki

Yrittäjyys ja yhtiömuodon valinnan haasteet

Opinnäytetyö

Kevät 2020

SeAMK Liiketalous

Tradenomi (AMK, Liiketalous)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: SeAMK Liiketoiminta ja Kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Liiketalous

Tekijä: Jani Tonteri, Ari-Pekka Välimäki

Työn nimi: Yrittäjyys ja yhtiömuodon valinnan haasteet

Ohjaaja: Henri Teittinen

Vuosi: 2020

Sivumäärä: 49

Liitteiden lukumäärä:1

Yrittäjyys on käsitteenä laaja, ja siihen liittyy paljon huomioon otettavia seikkoja. Yrittäjyyspäättöksen jälkeen yhtiömuodon valinta on yksi iso osa-alue yrittäjäksi ryhtymisen kannalta. Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan itse yrittäjyyttä, sen tuomia valintoja sekä yhtiömuodon valinnan haasteellisuutta. Tällä opinnäytetyöllä ei ole yksittäistä toimeksiantajaa, vaan työn on tarkoitus tuottaa tietoa sekä näkökulmaa yrittäjyydestä kiinnostuneille.

Työn teoreettinen osuus keskittyy yrittäjyyteen sekä eri yhtiömuotojen esittelyyn ja niiden eroavaisuuksien löytämiseen. Yrityksen perustaminen ja sen tuomat toimenpiteet ovat myös yksi iso osa-alue teoreettisen viitekehyksen sisällä. Työssä tarkastellaan ja esitellään yhtiömuodoista osakeyhtiötä, henkilöyhtiöitä sekä yksityistä elinkeinonharjoittajaa eli niin sanottua toiminimeä. Eri yhtiömuotojen eroja tarkastellaan niin vastuiden kuin verotuksen osalta.

Opinnäytetyön empiirinen osuus koostui laadullisesta tutkimuksesta. Tutkimuksessa haastateltiin kolmea yrittäjää, jotka edustivat eri yhtiömuotoja. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään mahdollisia uusia näkökulmia yrittäjyyteen sekä yrittäjyyspäättöksen tekemiseen haastateltavien jo olemassa olevan kokemuksen perusteella.

Tehtyjen haastatteluiden perusteella voidaan todeta, että monet haastateltavien vastaukset ovat yhteneväisiä opinnäytetyön teoreettisen osion kanssa.

Avainsanat: yrittäjä, yhtiömuoto, yritys

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Business and Culture

Degree programme: Business Management

Authors: Jani Tonteri, Ari-Pekka Välimäki

Title of thesis: Entrepreneurship and the challenges of choosing a company form

Supervisor: Henri Teittinen

Year: 2020

Number of pages:49

Number of appendices:1

Entrepreneurship is a broad concept involving a lot of elements to consider. After the entrepreneurial decision, the choice of company form is one big area in terms of becoming an entrepreneur. This thesis examines entrepreneurship itself, the choices it involves, and the challenge of choosing a company form. The thesis does not have a single commissioner, but its aim is to provide information and a perspective for those interested in entrepreneurship.

The theoretical part of the work focuses on entrepreneurship and a presentation of different forms of companies and their differences. The establishment of a company and the measures it involves are also one large section within the theoretical framework. The thesis examines and introduces limited liability companies, partnerships and private entrepreneurs, also known as business names. The differences between the different types of companies are examined in terms of both liabilities and taxation.

The empirical part of the thesis consisted of a qualitative study. The study interviewed three entrepreneurs representing different corporate forms. The aim of the study was to find out possible new perspectives on entrepreneurship and on making an entrepreneurial decision on the basis of the respondents' existing experience.

Based on the interviews, it can be concluded that many of the interviewees' answers are consistent with the theoretical part of the thesis.

Keywords: entrepreneur, company form, company

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ.....	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo.....	6
Käytetyt termit ja lyhenteet	7
1 JOHDANTO.....	8
1.1 Opinnäytetyön tavoitteet.....	8
1.2 Kohderyhmä.....	9
1.3 Työn rakenne	9
2 YRITTÄJYYS.....	10
2.1 Mitä yrittäjyys on?	10
2.2 Yrittäjyyspäätöksen tekeminen.....	11
2.3 Yritystoiminnan perustekijät	12
3 YRITYKSEN PERUSTAMINEN	15
3.1 Yrityksen toiminta-ajatus ja liikeidea	15
3.2 Yhtiömuodon valinta tekijöitä.....	16
3.3 Yrityksen perustamisen vaiheet yhtiömuodoittain	20
3.3.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja	20
3.3.2 Osakeyhtiö	21
3.3.3 Henkilöyhtiöt	22
4 YHTIÖMUODOT	24
4.1 Osakeyhtiö	24
4.2 Toiminimi (Yksityinen elinkeinonharjoittaja).....	26
4.3 Henkilöyhtiöt.....	27
5 EROTTAVAT TEKIJÄT	29
5.1 Vastuut.....	29
5.2 Riskienhallinta.....	29
5.2.1 Riskitekijät.....	30
5.2.2 Analyysi.....	31
5.3 Henkilöyhtiöiden verotus	32

5.3.1 Yhtiömiesten verotus.....	33
5.4 Osakeyhtiöiden verotus.....	34
5.4.1 Osakkaiden verotus	34
5.5 Yksityisen elinkeinonharjoittajan verotus.....	35
6 TUTKIMUS	38
6.1 Toteuttaminen	38
6.2 YK Sähkö ja Tekniikka osakeyhtiö	38
6.3 Elinkeinoonharjoittaja Joni.....	40
6.4 LVI-Hiipakka.....	41
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	43
7.1 Yrittäjäyys.....	43
7.2 Yhtiömuodon valinta.....	44
7.3 Verotus ja vastuu	44
LÄHTEET.....	46
LIITTEET	48

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuva 1. Yritystoiminnan perustekijät (Sutinen & Viklund 2005).....	12
Kuva 2. Maslowin tarvehierarkia (Cherry, 2019)	13
Kuva 3 Yritysten lukumäärä kaupparekisterissä (Patentti- ja rekisterihallitus 2020).	24
Kuva 4. Myös SWOT-analyysiä voidaan käyttää yrityksen riskienhallinnassa.	30
Kuva 5. Palkansaajan tuloverotaulukko (Veronmaksajat.fi).	36

Käytetyt termit ja lyhenteet

Yrittäjä	Henkilö, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa vastuunalaisena yhtiömiehenä tai on pääosakkaana osakeyhtiössä.
Yhtiömuoto	Oikeudellinen muoto, jolla harjoitetaan yritystoimintaa. Yleisimpiä yhtiömuotoja ovat osakeyhtiö, yksityinen elinkeinonharjoittaja ja henkilöyhtiö.
Yritys	Yleisessä kielenkäytössä käytetty yhteisnimitys yhden tai useamman henkilön harjoittamalle, yleensä taloudellista hyötyä tavoittelevalle toiminnalle.

1 JOHDANTO

Holopainen (2019, 12) toteaa, että itse yrityksen perustamisessa ensisijassa on halu toimia yrittäjänä. Yrittäjäksi haluaminen on valinta, jota on tarkasti mietittävä. Holopainen (s. 12) painottaa myös, että ennen kuin yrityksen perustamisilmoituksen tekoa mietitään, tulee ottaa huomioon yrittäjyyteen liittyviä lukemattomia vaihtoehtoja sekä miettiä omaa henkilökohtaista soveltuvuutta erilaisten haasteiden sekä riskien ottamisen kannalta.

Yritystoiminnan aloittaminen sekä sen voitollinen toiminta perustuu alkutekijöissä toimivaan liikeideaan. Holopainen (2019, 12) toteaa, että liikeidea kuvaa yrityksen menestystä sekä voitollista liiketoimintaa sen valitsemalla toimialalla.

Yrityksen perustamisessa yksi tärkein seikka on oikean yhtiömuodon valinta. Yhtiömuodon valitsemisessa täytyy ottaa huomioon itse liiketoiminnan luonne ja sen laajuus. Opinnäytetyössä pureudutaan osakeyhtiöön, henkilöyhtiöihin sekä yksityisen elinkeinonharjoittajan perusasioihin sekä pyritään löytämään niiden väliset olennaiset eroavaisuudet.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää tietoa yrittäjyydestä sekä antaa mahdollisesti tietoa ja apua aloittavalle yrittäjälle tai yrittäjyyttä harkitsevalle. Tavoitteena on myös antaa tietoa eri yhtiömuodoista sekä selvittää niiden eroavaisuuksista esimerkiksi verotuksellisten sekä vastuukysymyksien kautta. Opinnäytetyön on tarkoitus antaa näkökulmaa yrittäjyyteen sekä yhtiömuodon valintaan liittyvien kysymysten tueksi.

Opinnäytetyön teoriaosuus pitää sisällään asiaa yrittäjyydestä, yrityksen perustamisesta, yhtiömuodoista sekä yhtiömuodon valintaan liittyvistä seikoista. Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää yrittäjyyteen sekä yhtiömuodon valintaan vaikuttavia tekijöitä, joten pääasiallisena tutkimuskysymyksenä toimii yrittäjyyteen ja yhtiömuodon valintaan liittyvät seikat, mihin pyritään saamaan vastauksia teoriaosuuden tueksi toteutetulla haastattelulla yrittäjille.

1.2 Kohderyhmä

Pääasiallisena kohderyhmänä opinnäytetyössä ovat uudet yrittäjät sekä yrittäjyyttä harkitsevat ihmiset. Opinnäytetyössä ei ole toimeksiantajaa, vaan työn tarkoituksena on tuottaa puolueetonta tietoa kaikille yrittäjyydestä sekä siihen liittyvistä kysymyksistä kiinnostuneille.

Työn teoriaosuuden tueksi opinnäytetyössä on toteutettu haastattelu, jossa haastateltiin osakeyhtiössä toimivaa yrittäjää sekä kahta yksityistä elinkeinonharjoittajaa. Tavoitteena haastattelussa on saada vastauksia yrittäjyyteen sekä itse yhtiömuodon valintaan liittyviin pääasiallisiin seikkoihin.

1.3 Työn rakenne

Opinnäytetyössä ensimmäisenä käydään läpi itse yrittäjyyttä, sen määritelmää sekä yrittäjyyspäättöksen tekemistä. Yrittäjyyden ja päätöksenteon tueksi työssä käydään läpi myös yritystoimintaan liittyviä perustekijöitä, joita ovat kysyntä, tarpeet, kilpailu, voitto sekä liiketoiminnan jatkuvuus.

Työ etenee yrityksen perustamiseen, missä käydään läpi yhtiömuodoittain yrityksen perustamisprosessia sekä samalla kerrotaan yhtiömuodon valintaan huomioon otettavia seikkoja. Osakeyhtiö, henkilöyhtiöt sekä yksityinen elinkeinonharjoittaja esitellään jokainen pääpiirteittäin. Eri yhtiömuotojen välisistä erottavista tekijöistä teoriaosuudessa on otettu huomioon vastuukysymykset, riskienhallinta sekä verotukselliset eroavaisuudet. Työn teoriaosuuden tueksi on tehty laadullinen tutkimus, mikä on toteutettu haastattelun avulla, missä haastateltiin kolmea eri yrittäjää. Johtopäätöksissä yhteenveto haastettutuloksista.

2 YRITTÄJYYS

2.1 Mitä yrittäjyys on?

Ilmoniemi ym. (2009, 20) toteavat, että yrittäjyyteen ja yrittämiseen liittyvissä keskusteluissa on kautta aikojen ja kyllästymiseen asti pohdittu hyvän yrittäjän ominaisuuksia ja geenejä, kukaan meistä ei ole kuitenkaan syntyessään yrittäjä. Niillä, joilla on loistava yritysidea, mutta tekevät vielä yrittäjäsopivuustestejä internetissä pohtien onko heistä yrittäjäksi, tulee nyt heittää epäilyt roskeen ja antaa palaa. Yrittäjyys ei ole yrittämistä, vaan toteuttamista.

Yrittäjyys voidaan määritellä monella eri tavalla. Tavanomaisin määritelmä yrittäjyydelle on olla yksi vaihtoehto muiden työllistymismahdollisuuksien joukossa. (Holopainen & Levonen 2008, 17.) Yrittäjyys voidaan nähdä omanlaisena tapana ajatella ja toimia sekä suhtautua ja asennoitumisena työntekoon. Yrittäjäasennetta tarvitaan niin omassa yrityksessä työskennellessä kuin toisen palveluksessa työskennellessä, ja hyvin työnsä tekemällä niin yrittäjä kuin työntekijä on turvaamassa omaa työpaikkaansa. (Holopainen & Levonen, 17.)

Holopainen ja Levonen (2008, 17) toteavat, että yrittäjyys on uskallusta ja rohkeutta. Tällä tarkoitetaan uskoa omaan kykyihinsä ja rohkeutta voittaa pelot, kuten toimeentulon epävarmuuden ja omaisuuden menettämisestä, jotka voivat kasvaa ylitsepääsemättömiksi ja näin estää ryhtymästä yrittäjäksi. Näiden kahden piirteen lisäksi olisi Holopaisen ja Levosen mielestä tärkeää, että myös ulkopuolelta saisi kannustusta ja, että yhteiskunnallisella tasolla voitaisiin lisätä keinoja yrittäjähalukkuuden lisäämiseksi.

Ilmoniemi ym. (2009, 21) korostavat, että kysymys siitä, kuinka innostamme yrittäjyyteen, on tärkeää koko yhteiskunnan kannalta. Myös yrittäjyyteen ladatut odotukset ovat kovia: Ilmoniemi ym. (s. 21) mainitsevat, että yrittäjän tulee menestyä kaikessa, mitä tekee, eikä virheitä sallita. Epäonnistumisen pelko kuluttaa, luovuutta ja estää uusia ideoita syntymästä ja siksi epäonnistumiseen suhtautumista täytyisi oppia ymmärtämään nykyistä paremmin.

Ilmoniemi ym. (2009, 22) toteavat, että yrittäjyys on hyvä valinta silloin, kun ymmärtää sen todellisuuden sekä siihen liittyvät riskit. Vaikka yrittäminen vaatii valtavasti työntekoa ja valmiutta joustaa vapaa-ajasta ja lomista, on se kuitenkin parhaimmillaan hyvin antoisa työnteon muoto. Yrittäjänä on myös huomioitava mahdollisten työntekijöiden tarpeet, ja huolehdittava omasta, että työntekijöiden jatkuvasta ammattitaidon kehittymisestä sekä yrityksen kehityksestä niin, että menestyy myös tulevaisuudessa.

Yrittämiseen kuuluvat jatkuvasti erilaiset riskit ja kriisit, joiden välillä on tasapainoteltava. Riskienhallinta on hyvin tärkeässä roolissa yrittäjän arjessa, erityisen riskialttiita ovat heti alussa yritystoiminnan perustamisesta ja ensimmäiset vuodet. Ilmoniemi ym. (2009, 22) muistuttavat, että riskit ja kriisit ovat todellisuutta ja ne on opittava uskaltaa kohdata, käsitellä, ymmärtää sekä hyväksyä: positiiviselta kantilta katsottuna jokainen kriisi tai riski on mahdollisuus paremmasta.

2.2 Yrittäjyyspäätöksen tekeminen

Holopainen ja Levonen (2008, 18) painottavat, yrittämisen lähtökohta on halu ja tahto toimia yrittäjänä: ryhtymispäätös on sisäisten paineiden (motiivit, tyyppi) ja vetävien ulkoisten kohteiden (tavoite, tilanne) vuoropuhelua. Yrittäjän täytyy nähdä ja uskoa, että tämän hetkiset vastustukset tulevat jonain päivänä väistymään ja maksavat itsensä monin kerroin takaisin. Holopainen ja Levonen toteavat (s. 18) että yrittäjyydessä saavuttamisen logiikka on aika karu, halutessaan jotain on myös oltava valmis luopumaan jostain.

Elämä on valintoja. Pyykkö (2011, 69–70) painottaa, että helpoin tapa jäsentää päätöksentekoa on jakaa ne hyvän ja pahan välille. Pyykkö (s. 69–70) kertoo, että päätöksenteon suunnittelu kannattaa aloittaa kokoamalla yrittäjyyden hyvät ja huonot puolet, tarkemmin sanottuna voidaan ajatella, että mitä yrittäjyydestä käytännössä voi saada ja mitä se vaatii. Yrittäjyyttä harkitsevan päätökseen vaikuttavat myöskin voimakkaasti uskomukset ja odotukset tulevaisuudesta (mp.).

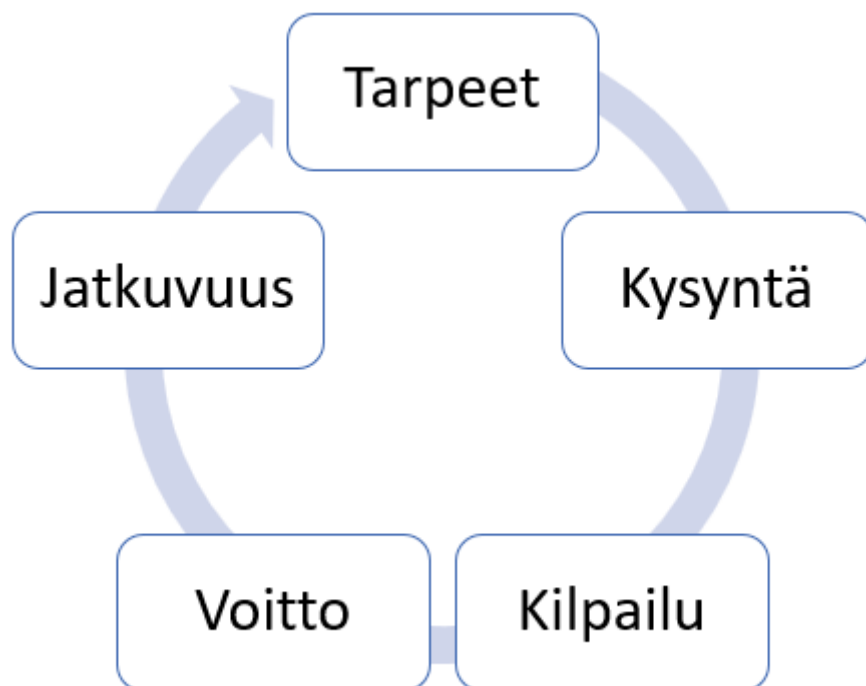
Pyykkö (2011, 70–71) kertoo, että useasti tilanne on se, että yksilö valitsee erilaisista etenemisvaihtoehtoista sen, joka antaa mahdollisimman paljon etua, hyötyä

tai mielihyvää, joiden perusteella muodostetaan erilaisia tulevaisuuden kuvitelmia. Pyykkö (s. 70–71) toteaa, että tulevaisuuden suunnittelu on tervettä oikeassa mittakaavassa, mutta siitä ei saa tulla määräävä tekijä, sillä kaikki vaikuttaa kaikkeen. Päätöksenteko ei ole Pyykön mukaan (mp.) koskaan yksinkertaista, syitä on monia ja ne helposti myös sekoittuvat keskenään.

Pyykkö (2011, 69) toteaa, että Suomessa on paljon sellaisia yrittäjiä, jotka kokevat olevansa yrittäjiä vastoin tahtoaan. Toinen katuu päätöstään ryhdyttyään yrittäjäksi ja toinen taas ajattelee, että se on ainut tapa ansaita elantonsa.

2.3 Yritystoiminnan perustekijät

Liiketoiminnan taustaa tarkasteltaessa nähdään, että yritystoiminta rakentuu muutamien perustekijän varaan, joita ovat tarpeet, kysyntä, kilpailu, voitto ja jatkuvuus. Nämä yksittäiset tekijät muodostavat yhdessä koko liiketoiminnan perustan. (Sutinen & Viklund 2005, 12.) Alla olevassa kuvassa lueteltu liiketoiminnan perustekijöitä.

Kuva 1. Yritystoiminnan perustekijät (Sutinen & Viklund 2005).

Tekijöistä ensimmäisenä on tarve. Jokaisella yksilöllä on tarpeita, jotka ovat osaltaan tiedostettuja ja osaltaan tiedostamattomia. (Sutinen & Viklund 2005, 12–13.) Tiedostettuja tarpeita ovat esim. elintarvikkeet, sähkö asunnon omistajalle. Tiedostamattomien tarpeiden herättäminen vaatii usein ulkopuolisen ärsykkeen, esimerkiksi mainoksen. Yksilön lisäksi myös perheillä, yrityksillä, kunnalla tai valtiolla on tarpeita. (Sutinen & Viklund, 12–13.) Maslowin tarvehierarkialla (1943) voidaan myös peilata yritystoiminnan perustekijöitä.

Kuva 2. Maslowin (1943) tarvehierarkia (Cherry 2019).

Toisena tekijänä on kysyntä, joka syntyy luonnollisesti tarpeista (Sutinen & Viklund 2005, 14–15). Kysynnän muodostumiseen taas vaikuttaa muutama eri tekijä, jotka ovat: taloudellinen, psykologinen ja sosiologien. Taloudellisiin tekijöihin lukeutuu muun muassa hinta, yleinen taloudellinen tilanne ja tarpeellisuus. Asenteet, tarpeet, motiivi ja persoonallisuus taas kuuluvat psykologisiin tekijöihin. Kulttuuri, sosiaali-luokat ja arvot taas ovat sosiologisia tekijöitä. Kun kysynnän tarkastelua laajennetaan yhteiskunnalliselle tasolle, joka sisältää muun muassa valtion, yritykset, julkis-yhteisöt jne. Tämä kokonaisuus muodostaa yhdessä niin sanotun kokonaiskysynnän.

Kilpailua voidaan tarkastella yksilön ja yrityksen sekä yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Yksilötasolla tarpeen aiheuttama kilpailu syntyy henkilön omien mieltymysten välille, vaikuttaen siten tuotteiden valintaan. Sutinen ja Viklund (2005, 16) kertovat, että yritysten kannalta kilpailussa on tärkeää yrittää suunnata omat tuotteet tietylle asiakasryhmälle, koska kaikille kelvollisia tuotteita tai palveluita on mahdoton saada toteutettua. Yhteiskunnalliselta tasolta tarkastellessa kilpailulla voidaan luonnehtia olevan markkinoita tervehdyttävä vaikutus. Kilpailu edistää kehitystä ja pakottavat yrityksiä uusiin innovaatioihin, mikä taas tarkoittaa, että vain kannattavat yritykset pysyvät pystyssä ja tarjoavat töitä (mts. 16).

Yrityksen jatkuvuuden kannalta voiton tuottaminen lähes välttämätöntä, sekä yleisin syy, miksi yrityksiä perustetaan. Voitto on tarpeellista lukuisissa eri tilanteissa, omistajien palkitsemiseen, reserviksi huonojen vuosien varalle, kehittymistä eli investointien rahoittamiseen ja siitä syntyvään kasvuun. (Sutinen & Viklund 2005, 16–17.)

3 YRITYKSEN PERUSTAMINEN

3.1 Yrityksen toiminta-ajatus ja liikeidea

Toiminta-ajatusta voidaan pitää yritystoiminnan perustana tai paremminkin lähtökohtana, koska se kertoo, miksi yritys on olemassa ja miksi se on tarkoitus perustaa, Sutinen ja Viklund (2005, 55) toteavat. Esimerkkinä voi mainita seuraavan: ”Yrityksen toiminta ajatuksena on tyydyttää erilaisten perheiden asumistarpeita valmistamalla teollisesti perheasunnoiksi sopivia taloja.”

Suurien ja keskisuurien yritysten näkökulmasta katsottuna toiminta-ajatuksella voidaan antaa yrityksessä työskenteleville sekä yrityksen ulkopuolisille sidosryhmille helposti tiivistetyn kuva siitä, mitä yritys on tekemässä ja miksi. Pienissä yrityksissä toiminta-ajatukselle ei nähdä aivan yhtä suurta tarvetta, organisaation suppeuden vuoksi. Holopainen ja Levonen (2008, 24) toteavat, että olipa kyseessä sitten yhden miehen yritys, on syytä pohtia, miksi yritys, on olemassa.

Liikeideaa verrattaessa toiminta-ajatukseseen, keskeisimpiin eroihin lukeutuu liikeidean konkreettisuus, käytännön läheisyys ja kokonaisuuden laajuus. Liikeidean rakenne on kaksijakoinen, ensin yrittäjä joutuu liikeideaa suunnitellessaan punnitsemaan ajatustensa loogisuutta ja yhteensopivuutta, sekä hyväksymään ne itse. Yksinkertaisesti sanottuna liikeidea määrittelee sen, kuinka toiminta-ajatusta toteuttamalla voidaan saada aikaan kannattavaa toimintaa. (Holopainen & Levonen 2008, 25.)

Liikeidealla on tärkeä rooli myös ulkoisesti yritykselle, koska nykyaikana yritysten riippuvuus ulkopuolisista sidosryhmistä. Joita ovat muun muassa rahoittajat, sijoittajat sekä erilaiset yrittäjyystoimintaan liittyvät viranomaisinstituutiot. Liikeidealla ja sen toimivuudella on suuri merkitys sidosryhmien vakuuttamisesta, onko liikeidea riskin ja rahoituksen arvoinen. Valitettavan usea hyvä liiketoiminta idea ei toteudu, koska ideaa ei osata esittää riittävän vakuuttavasti. (Sutinen & Viklund 2005, 56.)

Rakenteeltaan liikeidea on varsin yksinkertainen, sen on tarkoitettu vastaavan kolmeen kysymykseen:

1) Mitä?

- Asiakkaiden tarpeet?
- Tuote/Palvelu?
- Imago?
- Tuotteen vahvuudet?
- Kilpailuetu?

2) Kenelle?

- Asiakas-segmentti eli kohderyhmä?
- Todennäköisimmät asiakkaat?
- Parhaat asiakkaat?

3) Miten?

- Tapa toteuttaa liikeidea?
- Tuotteen/palvelun tarjoaminen asiakasryhmälle?
- Resurssit idean toteuttamiseen?
- Toteuttajat?
- Välittämättömät lisäresurssit?

Sutinen ja Viklund (2005, 56–57) painottavat, että saadakseen liikeideasta mahdollisimman helposti ymmärrettävän itselle ja muille kannattaa lähteä liikkeelle mahdollisimman pelkistetyllä mallilla.

Liikeideaa suunnitellessa on hyvä pitää mielessä tosiseikka, että epäonnistumisen mahdollisuus on aina olemassa. Sutinen ja Viklund (2005, 59) toteavat, että liikeidean epäonnistumiseen vaikuttaa ympäristö, joka luontaisesti vetää aina liikeideaa väärään suuntaan. Esimerkkinä voidaan ottaa hinnan määrittäminen, jolloin usein ympäristö viestii hinnan olevan liian korkea, vaikka järkevintä olisi nostaa hintatasoa.

3.2 Yhtiömuodon valinta tekijöitä

Yritysmuodon valintaan ei ole yksinkertaista eikä yksiselitteistä vastausta eikä vaihtoehtoa, kysymyksessä on valinta, jolla saattaa olla merkitystä vielä useiden vuosien päästä. Yritysmuodon valinnassa perusteena ei kannata katsoa mallia mitä muut

ovat valinneet, koska kaikki riippuu tilanteesta, Sutinen ja Viklund (2005, 78) toteavat.

Holopainen (2019, 20) katsoo, että valinnan perustaksi ei ole omassa yhtiössä ja oikeaa vaihtoehtoa, siksi valintaan vaikuttavia tekijöitä on tärkeää harkita huolellisesti. Eri-laisia valintaan vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa yritykseen mukaan lähtevien lukumäärä, toiminnan aloittamiseen ja pyörittämiseen tarvittavan mahdollisen oman ja vieraan pääoman määrä, yritystoiminnasta syntyvät vastuu kysymykset, toiminnan laajuus ja kasvu sekä voitonjako mahdollisuudet.

Meillä Suomessa on vaihtoehtona useita eri yritysmuotoja, joista tässä työssä perehdymme neljään käytetympään, jotka ovat yksityinen elinkeinonharjoittaja (toiminimi), osakeyhtiö, avoin yhtiö sekä kommandiittiyhtiö (Ilmoniemi ym. 2009, 65).

Ensimmäisenä yritysmuodon valintaan vaikuttavana tekijänä on perustettavan yrityksen perustajien henkilömäärä (Holopainen 2019, 20). Sellaisessa tapauksessa, jossa edes vaimoa tai aviomiestä ei voida ottaa äänettömäksi yhtiömieheksi, on vaihtoehtoina vain toiminimi tai osakeyhtiö. Se kumpi edellä mainituista on parempi, riippuu toiminnan luonteesta. Sellaisessa tilanteessa, jossa vastuunalaisia yhtiömiehiä on 2–3, on avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö soveltuvia vaihtoehtoja. Näiden yhtiömuotojen kohdalla käyttöä ei suurella perustamäärällä voida suositella henkilökohtaisen vastuun vuoksi. Osakeyhtiössä henkilömäärä (osakas) ei vaikuta perustamiseen, mutta on suositeltavaan käyttää osakeyhtiötä yhtiömuotona, jos perustajien lukumäärä on neljä tai suurempi. (Holopainen 2019, 20.)

Jokainen perustettava tarvitsee pääomaa, jolla toiminta voidaan käynnistää. Siksi myös tätä kysymystä on syytä pohtia yritysmuotoa valittaessa. Kuitenkin kysymys tulee oleelliseksi vasta laajemmassa mittakaavassa ja eritoten, jos pääomaa on tarkoitus kerätä perustajajäsenten ulkopuolelta (Sutinen & Viklund 2005, 83). Sutinen ja Viklund (s. 83) toteavat, että tämän kaltaisessa tilanteessa ainoa suositeltava yritysmuoto on osakeyhtiö.

Sutinen ja Viklund (2005, 83) korostavat, että vastuut ja sen kantajat, on sellainen tekijä, joka yhtiömuotoa valittaessa on syytä ottaa tarkoin huomioon. Kysymys nousee keskeiseksi viimeistään tilanteessa, jossa yritys ei selviä velvoitteistaan ja ajau-

tuu konkurssiin. Toiminimellä, avoimessa yhtiössä sekä kommandiittiyhtiössä vastuu yrityksen kaikesta toiminnasta ja veloista on yksin yrittäjän vastuulla. Osakeyhtiössä vastuu rajoittuu osakkaan yhtiöön sijoittamaan pääomaan, eli yrityksen osakepääomaan. Kuitenkin usein yrityksen alkuvaiheessa rahoitusta hakiessa tarvitaan, joko yrittäjän takauksen tai kiinnittämään omaisuuttaan velkojen vakuudeksi. Tällöin konkurssitilanteessa ei ole merkitystä yhtiömuodolla, vaan pankki perii takauksen kautta saatavansa yrittäjältä. Yrityksellä voi kuitenkin olla muita velkoja, joiden osalta yhtiömuodoissa syntyy eroja, kuten maksamattomat vuokrat tai ostolasut. Tällaiset velat eivät koske osakeyhtiön osakasta, kun taas henkilöyhtiöllä tai toiminimellä toimiva yrittäjä kyseisistä veloista koko henkilökohtaisella omaisuudellaan.

Holopainen (2019, 20–21) toteaa, että eri yhtiömuotojen arkipäivän toiminnan pyörittämisessä on eroavaisuuksia, jotka on hyvä huomioida sopivaa yhtiömuotoa pohdittaessa. Voidaan puhua niin sanotusta toiminnan joustavuudesta ja sen eroavaisuuksista eri yhtiömuotojen välillä. Joustavinta toiminta on toiminimiyrittäjällä, koska vastuun päätöksistä kantaa yksin yrittäjä. Henkilöyhtiöissä eli kommandiitti ja avoimessa yhtiössä päätöksiä tekevät yksin tai yhdessä muiden vastuunalaisten yhtiömiesten kanssa. Edellä mainituissa yhtiöissä on myös halutessa mahdollisuus valita yritykselle toimitusjohtaja hoitamaan yrityksen päivittäisiä tehtäviä. Byrokraattisin yhtiömuoto kaikista neljästä käsiteltävistä on osakeyhtiö. Osakeyhtiössä päätöksen teko jakautuu osakeyhtiölain (L 21.7.2006/624) mukaisesti yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Osakeyhtiön koko ei vaikuta hoidettavien toimien määrään, ja tästä johtuen osakeyhtiön paperityöt ovat muita yhtiömuotoja raskaammat.

Sutinen ja Viklund (2005, 83–84) painottavat, että toiminnan laajenemismahdollisuudet sekä jatkuvuus ovat yritystoiminnan sekä yhtiömuodon valinnan suunnittelussa huomioon otettavia seikkoja. Jatkuvuuden näkökulmasta katsottuna toiminimi on yritysmuodoista kaikkein huonoin vaihtoehto. Toiminnan siirto yrittäjältä toiselle on hankalaa ja erityisesti kuoleman tapauksen sattuessa, jos vaihdosta ei ole ehditty valmistella millään tapaa. Kuoleman sattuessa toiminimi purkautuu eikä kukaan toinen voi jatkaa saman yrityksen toimintaa. Henkilöyhtiöiden osalta myynti tai luovutustilanteessa yhtiömiehen osuus voidaan myydä tai luovuttaa mikäli yhtiösopimus

sekä muut yhtiömiehet antavat suostumuksensa. Jollei yhtiösopimus salli luovutusta, on ainut vaihtoehto yhtiön purkaminen. Osakeyhtiössä osakkaiden tai osuuk-sien myyminen tai vaihtuminen eivät vaikuta itse yhtiön tilaan millään tapaa. Yhtiö-järjestykseen voidaan kirjata lunastuslauseke, jolla voidaan osakkaat voivat estää yrityksen osakkeiden siirtymisen uusille omistajille. Lausekkeen nojalla vanhoilla omistajilla on etuosto-oikeus mahdollisiin myytäviin osakkeisiin, ongelmana vain usein on lunastushinnan määrittäminen kohtuulliselle tasolle. (Sutinen & Viklund 2005, 83–84.) Yrityksen myynti on aina purkamista parempi vaihtoehto yritysmuo-dosta riippumatta, koska purkaminen on verotuksen kannalta huomattavasti haas-tavampi kuin myynti Sutinen ja Viklund (s. 84) toteavat.

Voitonjako on tekijä, joka tulee vastaan viimeistään yrityksen alkaessa tuottamaan perustajilleen tulosta. Toiminimellä yritystoimintaa harjoittava yrittäjä saa toimin-nasta syntyneen voiton lyhentämättömänä omaan käyttöönsä, sekä vastaa suoraan henkilökohtaisesti myös mahdollisista tappioista. Henkilöyhtiöissä voiton jako pe-rustuu pitkälti yhtiömiesten yhdessä sopimiin ehtoihin voiton ja tappion jaosta. Myös henkilöyhtiössä (Ky) vastuunalaisilla yhtiömiehillä on mahdollisuus nostaa itselleen palkkaa kohtuullisesti luokiteltu määrä, tämä käytäntö on verotuksen ja muiden si-vukulujen vuoksi muodostunut epäedulliseksi vaihtoehdoksi. Osakeyhtiön voiton jako eroaa muista edellä mainituista, siten että yhtiö vastaa itse voitosta sekä tappi-osta. Voittoa voidaan jakaa pääsääntöisesti osinkoina osakkaille, osakeyhtiöstä voi-daan myös maksaa palkkaa yhtiössä työskenteleville osakkaille. (Holopainen 2019, 22.)

Verotuksen eroja eri yhtiömuotojen välillä tarkastellaan tässä kohden vain pintapuo-lisesti, koska niihin pureudutaan myöhemmin tarkemmin. Toiminimiyrittäjän elinkei-nosta saatava tulo jaotellaan pääoma ja ansiotuloksi (Sutinen & Viklund 2005, 84–86). Pääomatulon osuus määräytyy elinkeinotoiminnan nettovarallisuuden mukaan lasketun kaavan mukaan ja loput ovat ansiotuloa. Henkilöyhtiöissä verotus toteute-taan lähes toiminimen tavoin, jolloin henkilöyhtiön voitto jataan osakkaiden kesken ja taas yhtiömiehen saama tulo jaetaan pääoma sekä ansiotuloksi toiminimen ta-voin. Osakeyhtiö erottuu muista yhtiömuodoista, myös verotuksellisesti. Osakeyh-tiön tuottama voitto on yhtiön itsensä tulosta, josta yhtiö maksaa yhteisöveroa, eikä

yhtiön verotus ei vaikuta yhtiön osakkaiden verotukseen. (Sutinen & Viklund 2005, 84–86.)

3.3 Yrityksen perustamisen vaiheet yhtiömuodoittain

Yritystoiminnan voi Suomessa perustaa monella eri yhtiömuodolla. Holopainen ja Levonen (2008, 195) painottavat, että itse yritystä perustettaessa kannattaakin ottaa tarkasti selvää siitä, mikä yhtiömuoto vastaa sekä tukee parhaiten toivottua liiketoimintamallia. He muistuttavat, että yhtiömuotojen välillä on eroavaisuuksia esimerkiksi lainsäädännöllisten velvoitteiden saralla.

3.3.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Toiminimen perustamiseen riittää pelkkä ilmoitus kaupparekisteriin, erillistä perustamisasiakirjaa tai muita perustamismuodollisuuksia ei vaadita. Perustamisilmoituksen voi tehdä helposti patentti ja rekisterihallituksen sähköisessä palvelussa tai halutessaan tulostaa lomakkeen. Perustamisilmoitus on maksullinen ja maksu on suoritettava etukäteen, koska tosite maksusta on liitettävä ilmoitukseen. (Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja 2019.)

Toiminimen rekisteröinti ei ole pakollista paitsi seuraavien seikkojen toteutuessa (Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja 2019):

- Harjoittaa toimintaa, joka on luvanvaraista.
- Toiminnan harjoittajalla on asunnostaan erillinen liiketila eli toimipaikka.
- Palveluksessa muita kuin aviopuoliso tai perheenjäsen.

Jos edellä mainitut ehdot eivät täyty, ei rekisteröimiselle ole velvollisuutta. Vaikka velvoitetta ei olisi, rekisteröinnillä toiminimiyrittäjä voi varmistaa yksinoikeuden yritystoiminnan nimeen. Yksinoikeuden varmistaminen onnistuu myös, niin sanotun vakiintumisen kautta, mutta tämä käytäntö on aina tulkinnanvarainen, jolloin rekisteröitymien on paras tapa varmistaa yksinoikeus. Vaikka kaupparekisteriin rekisteröitymiselle ei olisi perusteita, verolainsäädäntö velvoittaa ilmoittamaan verottajalle,

jos toiminta on esimerkiksi arvonlisäverovelvollista. (Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja 2019.)

3.3.2 Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on asianmukaisesti perustettuna omistajista erillään oleva itsenäinen oikeushenkilö, joka on itse vastuussa omista velvoitteistaan. Vielä kesäkuun 2019 loppuun asti osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma oli 2500 euroa, mutta 1.7.2019 tuo vähimmäispääomavaatimus poistui. (Osakeyhtiö 2019.)

Osakeyhtiön perustaminen aloitetaan kirjallisella perustamissopimuksella, jonka osakkeenomistajat tekevät kirjallisena ja allekirjoittavat. Perustamissopimukseen merkitään kunkin osakkaan merkitsemä osakkeiden lukumäärä. Allekirjoituspäivämäärä määrittää osakeyhtiön johdon sekä tilintarkastajien toimikauden alun. (Osakeyhtiö 2019.)

Perustamissopimuksessa mainittavat pakolliset asiat ovat seuraavat:

- Päivämäärä
- Osakkeiden omistajat ja merkityt osakkeet
- Merkintähinta
- Merkintähinnan maksuaika
- Hallituksen jäsenet
- Tilintarkastajat

Seuraavaksi osakeyhtiölle voidaan valita hallituksen puheenjohtaja, sekä tarvittaessa toimitusjohtaja, joka on mainittava perustamissopimuksessa. Yhtiön tilikausi määräytyy perustamissopimuksen tai yhtiöjärjestyksessä päätetyn mukaan. (Osakeyhtiö 2019.)

Perustamissopimuksen yhteydessä on oltava yhtiöjärjestys, jolla säädellään yhtiön toimintaa ja jossa on lain mukaan mainittava yhtiön, toiminimi, kotipaikkana oleva kunta sekä toimiala. Yhtiön toiminimen käyttämisestä mahdollisesti useampikielisenä, on siitä mainittava yhtiöjärjestyksessä. Yhtiöjärjestykseen voidaan määrittää

muun muassa lunastuslauseke, jolloin osakkeenomistajalla, yhtiöllä tai muulla henkilöllä on oikeus lunastaa toiselta osakkeen omistajalta siirtyvä osake. (Osakeyhtiö 2019.)

Osakkeiden maksaminen suoritetaan rahassa yhtiön pankkitilille tai kokonaan tai osittain jollain muulla omaisuudella. Mulla omaisuudella kuin rahalla (apporttiomaisuus) tapahtuvasta maksusta on määrättävä perustamissopimuksessa ja omaisuus on yksilöitävä sekä omaisuuden arvo selvitettävä. Omaisuuden arvo on oltava luovutushetkellä maksua vastaavan arvoinen yhtiölle. Jos perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä toisin ole määrätty, merkitään osakkeen merkintähinta osakepääomaan. (Osakeyhtiö 2019.)

3.3.3 Henkilöyhtiöt

Avoin yhtiön syntyy yhtiösopimuksen allekirjoittamisella, jonka jälkeen yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa. Vasta rekisteröinnin jälkeen yhtiöllä on toiminta oikeus ja mahdollisuus tehdä sitoumuksia tai olla asianomaisena oikeudessa. (Avoin yhtiö 2017.)

Ennen yhtiön rekisteröitymistä yhtiön toimista vastaa toimista päättäneet yhteisvastuullisesti. Allekirjoittamisen jälkeen tehdyistä toimista tai yhtiösopimuksessa mainituista, enintään vuosi ennen allekirjoittamista tehdyt toimet ja niistä aiheutuneet velvoitteet siirtyvät yhtiölle rekisteröinnin yhteydessä. (Avoin yhtiö 2017.)

Perustaakseen avoimen yhtiön tarvitaan vähintään kaksi yhtiömiestä, jos osakkaiden määrä erotessa tai kuollessa putoaa yhteen, voi yhtiö toimia yhden osakkaan voimin enintään vuoden avoimena yhtiönä. Määräajan jälkeen avoin yhtiö muuttuu toiminimeksi, jos yhtiöön ei liity toista osakasta. (Avoin yhtiö 2017.)

Yhtiömiehen vaatimuksena on olla luonnollinen täysivaltainen henkilö tai oikeushenkilö, myös alaikäisen on mahdollista olla avoimen yhtiön osakkaan yhdessä holhoojan kanssa (Avoin yhtiö 2017).

Avoimen yhtiön perustaminen lyhyen toiminnan hoitamiseksi, ei ole hyväksyttävää vaan toiminaan on oltava tarkoitukseltaan jatkuvaa toimintaa (Avoin yhtiö 2017).

Yhtiösopimus on tarpeen tehdä kirjallisena, vaikka sen voi olla melko vapaamuotoinen, johon kirjataan yhtiön tavoitteita sekä yhtiömiesten vastuut ja velvoitteet. Lisäksi sopimuksessa on henkilöyhtiötä koskevat lakisäädökset, joiden lisäksi siihen on hyvä merkitä seuraavat asiat (Avoin yhtiö 2017):

- toimiala
- toiminimi
- yhtiömiesten nimet, kotipaikka, henkilötiedot sekä kansalaisuus
- yhtiön kotipaikka
- yhtiömiesten työpanosten laatu ja määrä
- tilintarkastajat
- voiton tai tappion jakosäännöt
- yhtiömiesten työnjako
- tilikausi, jos toiminta määräaikaista
- toiminnanjohtaja

Kommandiittiyhtiön voivat perustaa luonnolliset sekä oikeushenkilöt. Yhtiömiehellä eli perustajalla täytyy olla koti- tai asuinpaikka, kun taas tilanteessa missä perustajana toimii oikeushenkilö eli yritys sen kotipaikka tulisi olla Euroopan talousalueella. Mikäli edellä mainitut seikat eivät toteudu, täytyy lupaa hakea erikseen Patentti- ja rekisterihallitukselta. Nämä seikat eivät kuitenkaan ole pakollisia äänettömille yhtiömiehille, jotka toimivat sijoittajan roolissa kommandiittiyhtiössä. (Kommandiittiyhtiö 2017.)

Kommandiittiyhtiön perustamiseen ja liiketoiminnan aloittamiseen vaaditaan vähintään kaksi yhtiömiestä, joista toisen on oltava äänettömän yhtiömiehen roolissa. Kommandiittiyhtiön perustamistoimiin kuuluu myös perustamisilmoituksen tekeminen, pankkitilin avaaminen sekä yhtiösopimuksen laatiminen. (Kommandiittiyhtiö 2017.)

4 YHTIÖMUODOT

4.1 Osakeyhtiö

Osakeyhtiön voi perustaa joko yksi luonnollinen tai juridinen henkilö. Aikaisemman osakeyhtiölain mukaan osakeyhtiössä tuli olla enemmän kuin yksi osakas, mutta nykyisen lainsäädännön mukaan yksi osakas riittää. (Sutinen & Viklund 2005, 81.)

Suomessa osakeyhtiöitä ja niiden toimintaa säätelee osakeyhtiölaki (L 21.7.2006/624). Suomen lain mukaan sekä yksityiset ja julkiset osakeyhtiöt ovat velvoitettuja noudattamaan sekä soveltamaan osakeyhtiölakia (Osa 1 luku 1 § soveltamisala) mukaan. Yritysten lukumäärää yhtiömuodoittain Suomessa kuvaa alla oleva taulukko.

Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä

Yritysmuoto	2.1.2020	2.1.2019	2.1.2018
Osakeyhtiö	266 134	272 084	270 553
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	218 656	208 599	204 031
Asunto-osakeyhtiö	89 008	88 014	89 134
Kommandiittiyhtiö	26 207	26 820	28 279
Avoin yhtiö	9 265	9 537	10 054

Kuva 3. Yritysten lukumäärä kaupparekisterissä (Patentti- ja rekisterihallitus 2020).

Yritä.fi-verkkoartikkelissa (2019) kerrotaan, että osakeyhtiö on käytetyin yritysmuoto Suomessa ja vaikka toiminimiä perustetaan vuositasolla osakeyhtiöitä enemmän, niitä myös lopetetaan huomattavasti enemmän. Osakeyhtiön muodostaa osakkeet, joidenka mukaan yhtiön omistus määräytyy. Tämän takia osakeyhtiö sopii erityisesti useamman omistajan yritysmuodoksi.

Villa (2018, 216) toteaa, että vaikka Suomessa osakeyhtiömuotoja varsinaisesti on vain kaksi, osakeyhtiöitä on erisisältöisiä riippuen sen toimialasta. Esimerkkinä näistä voidaan mainita erilaiset kiinteistö- ja kiinteistösijoitusosakeyhtiöt. Tietyistä osakeyhtiömuotoisista yhtiöistä säännellään erityislainsäädännöllä, kuten asunto-osakeyhtiölailla (L 22.12.2009/1599).

Osakeyhtiön perustamisessa on pääasiallisesti neljä eri vaihetta. Ne ovat perustamissopimuksen laatiminen, yhtiön kaupparekisteriin rekisteröinti, osakkeiden merkitseminen sekä osakkeiden maksaminen (Villa 2018, 234). Heinäkuussa 2019 voimaantullut lakimuutos osakeyhtiölakiin poisti yksityisiltä osakeyhtiöiltä vaatimuksen maksaa 2 500 euron vähimmäispääoman. Tämä tarkoittaa sitä, että osakepääoma ei ole enää pakollisessa roolissa ja itse osakeyhtiön perustamisen käytäntö täten helpottuu. Osakeyhtiö itsessään syntyy vasta, kun yhtiö on rekisteröity Osakeyhtiölain mukaan kaupparekisteriin.

Osakeyhtiöllä on pakollisia toimielimiä, jotka ovat hallitus sekä yhtiökokous. Hallintoneuvosto sekä toimitusjohtaja eivät ole pakollisia elimiä osakeyhtiön toimintaa tarkastellessa. Osakeyhtiössä on valittava tilintarkastaja sekä toteutettava tilintarkastus tilintarkastuslain mukaisin säädöksin. Nykyinen lainsäädäntö on kuitenkin muuttunut niin, että pienemmillä osakeyhtiöillä ei ole enää tilintarkastuspakkoa. (Villa 2018, 271.)

Tilintarkastuslaki (L 18.9.2015/1141) kertoo seuraavasti:

”Jollei muussa laissa toisin säädetä, tilintarkastaja voidaan jättää valitsematta yhteisössä, jossa sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on täytynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä”:

- 1) Taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa;
- 2) Liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa; tai
- 3) Palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

(L 18.9.2015/141 Tilintarkastuslaki, 2 luku 2§)

4.2 Toiminimi (Yksityinen elinkeinonharjoittaja)

Sutinen ja Viklund (2005, 78) toteavat, että toiminimi on yritysmuodoista kokonaisuutena kaikista yksinkertaisin. Juristit eivät luokittele toiminimeä edes yritykseksi, vaan toiminimi katsotaan yksityishenkilön elinkeinon harjoittamiseksi.

Toiminimen osakkaana voi toimia vain yksi luonnollinen henkilö. Näiden henkilöiden vastakohtana toimii taas ”juridiset” henkilöt, jotka ovat esimerkiksi yritykset, yhdistykset tai muita itsenäisinä kohdeltavia yksilöitä. (Sutinen & Viklund 2005, 78.)

Toiminimi ei ole yritys, vaan sen sisällä toimii yrittäjä. Tämä on tärkeä seikka ymmärtää, koska se vaikuttaa suuresti itse yrittäjän vastuihin sekä riskeihin. Koska yksityinen elinkeinonharjoittaja on yrittäjä, eikä itse yritystä ole, kantaa hän vastuun henkilökohtaisesti kaikista toiminimeen liittyvistä sopimuksista sekä veloista.

Toiminimellä yrittäminen voi olla jossain tilanteissa taloudellisesti enemmän riskikäämpää kuin esimerkiksi osakeyhtiömuodossa, juridisen pakotteen puuttuessa toiminimiyrittäjällä ei kuitenkaan ole yhtä paljon velvollisuuksia kuin osakeyhtiöllä. Hyvinä etuina toiminimellä osakeyhtiöön verrattuna on esimerkiksi kyky pitää yhdenkertaista kirjanpitoa sekä pienellä liikevaihdolla toimiminen ei vaadi pakollista tilinpäätöksentekoa.

Kommandiittiyhtiössä ei tarvitse olla pakollisia toimielimiä. Yhtiössä voi kuitenkin toimia hallitus, toimitusjohtaja sekä vastuunalaisten yhtiömiesten kokous, mikäli yhtiön sisällä on näin sovittu. Mikäli kommandiittiyhtiössä on nimetty toimitusjohtaja, on siitä tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. (Holopainen 2019, 27.)

Sutinen ja Viklund (2005, 79) toteavat, että toiminimellä näyttää olevan isompi riski, että verottaja ei hyväksy itse toimintaa yritystoiminnaksi. Tämä ongelma näyttäytyy eniten palvelualoilla, missä toimeksiantaja tuo valtaosan elinkeinonharjoittajan tuloista. Sutinen ja Viklund (s. 79) painottavat, että tämä aiheuttaa yleisesti ottaen ongelmia niin toimeksiantajalle kuin elinkeinonharjoittajalle.

Toiminimeä ei voi myydä, eikä myöskään siirtää yrityksenä eteenpäin. Täten toimimi yritysmuotona on erittäin herkkä kaikenlaisille yllättäville muutoksille, mitä yritystoiminnan sisällä voi tapahtua. (Sutinen & Viklund 2005, 79.)

4.3 Henkilöyhtiöt

Villa (2018, 48) toteaa, että avoimella- ja kommandiittiyhtiöllä on pitkä historia ja niitä voidaan pitää Suomessa eräänlaisina oikeusinstituutteina. Henkilöyhtiöistä puhuttaessa ei voi kuitenkaan puhua täydellisestä itsenäisyydestä, koska avoimen yhtiön yhtiömiehet sekä kommandiittiyhtiöiden vastuunalaiset yhtiömiehet ovat vastuussa henkilökohtaisesti yhtiön velvoitteista. Villa (s. 48) painottaa, että osakeyhtiö on huomattavasti kehittyneempi yhtiömuoto henkilöyhtiöihin nähden, koska osakkeenomistajien vastuut painottuvat yhtiön sijoitettuun pääomapanokseen.

Sutinen ja Viklund (2005, 79) kertovat, että henkilöyhtiöt eli kommandiittiyhtiö ja avoin yhtiö muistuttavat hyvin paljon toisiaan. Avointa yhtiötä, sekä kommandiittiyhtiötä säätelee sama laki eli laki avoimista ja kommandiittiyhtiöistä (L 29.4.1988/389).

Henkilöyhtiöissä yhtiömiesten maksimimäärää ei ole rajoitettu. Käytännön tasolla ei yhtiömiesten lukumäärän Sutisen ja Viklundin (2005, 79) mukaan kannata olla suuri, johtuen henkilöyhtiöiden heikoista vastuukysymyksistä sekä päätöksentekojärjestelmästä.

Kommandiittiyhtiön sekä avoimen yhtiön pääasiallisena erona toimii kommandiittiyhtiössä toimiva äänetön yhtiömies. Jotta yrityksen yhtiömuotona voi olla kommandiittiyhtiö, täytyy siinä olla mukana vähintään yksi äänetön yhtiömies. Kommandiittiyhtiön äänettömän yhtiömiehen rooli on toimia äänivallattomana rahoittajaosakkaana. Yleensä äänetön yhtiömies sijoittaa kommandiittiyhtiöön rahallisen panoksen, ja saa sopimuksen mukaista vastinetta tai korvausta sijoitukselleen, mikäli yritys tuottaa voittoa. Äänetön yhtiömies ei ole vastuussa itse kommandiittiyhtiön veloista, joten pahin tappio hänelle on menettää sijoittamansa pääomapanoksen. (Sutinen & Viklund 2005, 79.)

Avoimen yhtiön oman pääoman muodostaa yhtiömiesten yhtiöön sijoittamista panoksista. Sijoitettu panos voi yhtiömiesten kesken olla eri laatuksia sekä suuruksia. Sijoitettu panos voi täten olla esimerkiksi rahaa, tavaraa tai vain pelkkä annettu työpanos. Yhtiöön sijoitettu pääoma on vapaasti käytettävissä yhtiömiesten kesken, nostetut varat voidaan käsitellä joko oman pääoman palautuksena, yksityisottoina, voitonjakona tai osakaslainana. Avoimen yhtiön yhtiömiehet ovat rajoittamattomasti vastuussa yhtiön velvoitteista, joten yhtiö ei joudu heti selvitystilaan, vaikka oma pääoma menisikin miinukselle. (Avoin Yhtiö 2017.)

Henkilöyhtiöissä jokainen vastuunalainen yhtiömies on vastuussa yrityksen velvoitteista sekä sitoumuksista koko henkilökohtaisella omaisuudellaan. Vastuunalaisten yhtiömiesten vastuu sitoumuksista on tasavelkainen eli solidaarinen. Solidaarisella vastuulla tarkoitetaan, että velkojalla on oikeus periä saataviaan keneltä tahansa vastuunalaiselta yhtiömieheltä jopa edes velkomatta yhtiösopimuksen mukaisin tavoin muilta osakkailta. (Sutinen & Viklund 2005, 80.)

Sutinen ja Viklund (2005, 80) toteavat, että jokaisella henkilöyhtiössä toimivalla vastuunalaisella yhtiömiehellä on tasavertainen oikeus laatia ja tehdä yhtiötä velvoittavia sopimuksia. Jokainen vastuunalainen yhtiömies vastaa myös kaikista muiden yhtiömiesten tekemistä sopimuksista, jos ne vain ovat itse toimialan puitteissa solmittuja. Sutinen ja Viklund (s. 80) kertovat, että riskiä yhtiömiesten mielivallan suhteen voidaan rajata kahdella tavalla:

1. ”Yhtiösopimuksessa voidaan tehdä rajoituksia, jotka koskevat yhtiömiesten oikeutta tehdä sitoumuksia. Yhtiösopimukseen lisätään pykälä, mikä rajoittaa yhtiömiesten oikeutta tehdä sitoumuksia tiettyyn eurorajaan asti”
2. ”Yhtiösopimuksessa määriteltä toimiala määrää, että on olemassa oikeus tehdä vain yhtiötä velvoittavia sopimuksia sen toimialan puitteissa. Eli jos yrityksen toimialaksi on mainittu esimerkiksi elintarvikekauppa, ei yhtiömiehellä ole oikeutta hankkia yritykselle sikaa, ellei sen lihaa ole tarkoitus myydä kaupan kautta asiakkaille. Henkilöyhtiöissä yhtiösopimuksessa määriteltävän toimialan rajaaminen kapeaksi on usein hyödyllistä”

5 EROTTAVAT TEKIJÄT

5.1 Vastuut

Yhtiömiesten vastuista puhuttaessa avoimen yhtiön yhtiömiehillä sekä kommandiittiyhtiön vastuunalaisilla yhtiömiehillä on samankaltainen vastuu liittyen yhtiön veloista sekä velvoitteista. Velkavastuu terminä pitää sisällään itse vastuun henkilökohtaisuuden, yhteisvastuullisuuden sekä rajattomuuden. Niin kommandiittiyhtiön kuin avoimen yhtiön yhtiömiehet sekä vastuunalaiset yhtiömiehet vastaavat yhtiön velvoitteista henkilökohtaisella panoksellaan. (Villa 2018, 92.)

Yhtiömiesten väliset velvoitteet, vastuut sekä oikeudet astuvat voimaan, sillä hetkellä kun yhtiösopimus on muodostettu. Itse yhtiön olemassaolo syntyy kuitenkin vasta silloin kuin se on ilmoitettu rekisteröitäväksi. Yhtiöllä on aikaa kolme kuukautta aikaa ilmoittaa itsensä rekisteriin siitä hetkestä kuin yhtiösopimus on solmittu, muuten koko yhtiön perustaminen raukeaa. (Villa 2018, 92.)

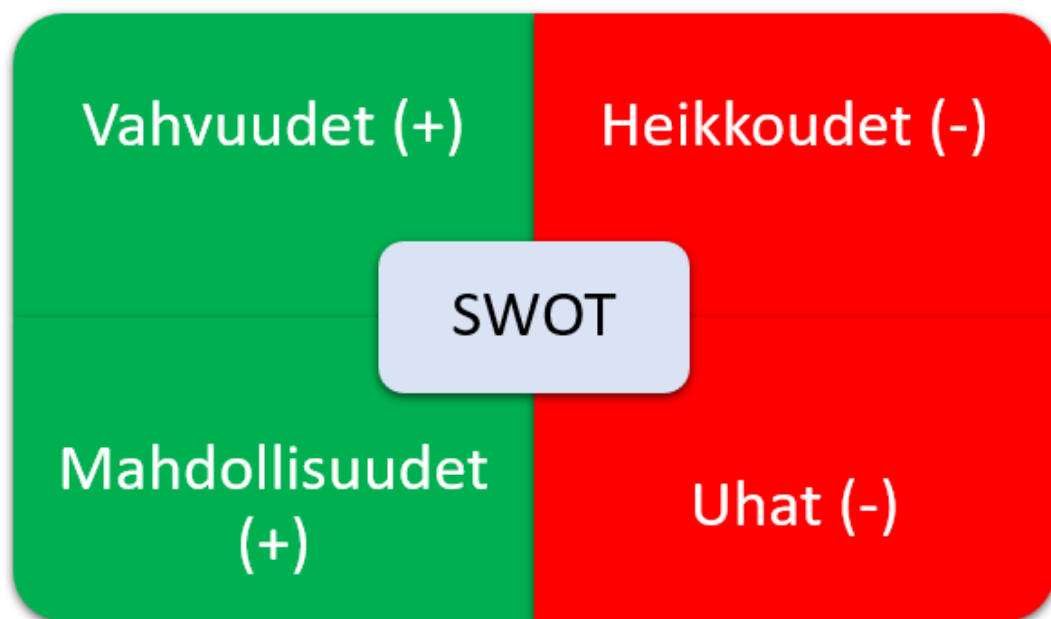
5.2 Riskienhallinta

Riskienhallinnan ja itse riskien sisällön määrittävät yrityksen toimiala sekä liiketoiminnan sisältö. Itse riskienhallinnalla tarkoitetaan tapaa hallita yritystoiminnassa syntyviä ongelmatilanteita. (Ilmoniemi ym. 2009, 360.) Oikeanlaisella riskienhallinnalla yritys voi parhaimmillaan säästää huomattavasti kustannuksissa, koska mahdollisten riskien eliminointi etukäteen on paljon kustannustehokkaampaa kuin ongelman selvittäminen jälkikäteen. Yleisimpiä riskien ratkaisuvaihtoehtoja yritysmaailmassa ovat riskin kattaminen vakuutuksilla, riskin hyväksyminen liiketoiminnassa sekä riskin poistaminen kokonaan (mp.).

5.2.1 Riskitekijät

Riskienhallinnan osa-alueet voidaan jakaa esimerkiksi seuraavanlaisesti: liiketoimintariskit, sopimus/vastuuriskit, henkilöstö riskit, veroriskit, vahinkoriskit, oikeudenkäynti riskit, tietoriskit sekä tuoteriskit. (Ilmoniemi ym. 2009, 360.)

Liiketoimintariskeihin liittyy monta eri osa-aluetta. Tuotantoon sekä palveluiden tarjoamiseen liittyy omat riskitekijät. Liian pieni tuote tai palvelun tarjonta saattaa horjuttaa liiketoimintaa pitkällä aikavälillä katsottaessa. Riskinä kapean tuote/palvelun tarjonnassa on se, että kysyntä saattaa laskea esimerkiksi tilanteessa, missä kilpailija alkaa valmistamaan parempaa samankaltaista tuotetta. Tuotekehityksellä saadaan aikaan joko vanhan jo olemassa olevan tuotteen parannuksia tai kokonaan uusia tuotteita sekä palveluita, millä pystytään minimoimaan mahdolliset tuotannolliset riskit. (Ilmoniemi ym. 2009, 360.) Alla kuvio SWOT-analyysistä.

Kuva 4. Myös SWOT-analyysiä voidaan käyttää yrityksen riskienhallinnassa.

Kilpailijoilla sekä asiakkaila on myös oma vaikutus liiketoimintariskeissa. Saman toimialan kilpailijoista aiheutuvaa riskiä voidaan kuitenkin pienentää tuntemalla niiden tuotteet sekä toimintatavat. Kilpailijoista voidaan hakea informaatiota esimer-

kiksi hankkimalla asiakastiedosta esimerkiksi luottotietoja, rekisteritietoja sekä tilinpäätöstietoja. Tietoa kilpailijoista ei saa hankkia laittomin keinoin, mitä ovat liikesalaisuuksien urkinta, tunkeutuminen toisen yrityksen tiloihin sekä mahdollinen urkinta kilpailijan tietoliikenneverkkoon. Oman yrityksen tietojen salassapito sekä yleinen tietoturva auttavat myös riskitekijöiden minimoinnissa. (Ilmoniemi ym. 2009, 360–361.) Ilmoniemi ym. (s. 361) painottavat myös, että kapeat markkinat sekä asiakaskunta voivat johtaa yritystoiminnan liialliseen riippuvuuteen ja sitä kautta lisätä yrityksen haavoittuvaisuutta.

Ilmoniemi ym. (2009, 361) kertovat, että yritystoimintaa harjoittaessa luotettavasta sekä ammattitaitoisesta henkilöstöstä on aina pula. Henkilöstö saattaa muodostaa yritykselle riskin siten, että ammattitaitoiset työntekijät vaihtavat työnpaikkansa kilpailijoiden palvelukseen. Ilmoniemi ym. (s. 361) kuitenkin painottavat, että henkilöstön tuomaa riskiä työnpaikan vaihdossa voidaan ennaltaehkäistä oikeanlaisilla kannustimilla sekä palkkapolitiikalla, myös erilaisilla bonusjärjestelmillä yritys pystyy sitomaan ammattitaitoisia henkilökuntaa omaan palvelukseensa.

5.2.2 Analyysi

Sutinen ja Viklund (2005, 146) toteavat, että yrityksen sisällä olisi suotavaa tehdä riskianalyysejä sekä riskien kartoittamista tietyn väliajoin. Itse riskianalyysin päätaavoitteena on saada selville yrityksen riskitekijät ja antaa arvio niiden mahdollisista vaikutuksista yritystoiminnan tulevaisuuden kannalta. Riskianalyysiin voidaan rinnastaa kolme eri vaihetta:

- 1) Riskin tunnistaminen
- 2) Riskien todennäköisyys
- 3) Vaikutuksen suuruuden arviointi

Riskien tunnistamisessa tulisi saada selville kaikki yritystoimintaan rinnastettavat riskitekijät. Sutinen ja Viklund (2009, 46) kertovat, että ensimmäistä kertaa riskien tunnistamista tehdessä olisi suotavaa, että mahdollisimman moni yrityksen henkilökunnasta osallistuisi riskikartoitukseen. Riskianalyysi voidaan halutessaan toteut-

taa myös ulkopuolisen tahon toimesta, mutta tässä tilanteessa työntekijöiden si-
toutuminen riskienhallintaan saattaa olla vaikeampaa kuin tilanteessa, missä riski-
analyysi on tehty oman henkilökunnan kanssa yhteistyössä.

Riskien todennäköisyyksien arvioinnissa yksinkertaisuudessaan pohditaan mahdol-
lisen riskin toteutumisen todennäköisyyttä. Sutinen ja Viklund (2005, 146–147) to-
teaa, että nimenomaan kun yritystoiminta on kyseessä riskien suuruuden arvioin-
nissa, on sen suuruus hyvä mitata puhtaasti rahana. Sutinen ja Viklund (s.147) pai-
nottavat kuitenkin, että epävarmuus sekä riskit ovat aina läsnä liiketoiminnassa ja
riskienhallinnalla pyritäänkin pohjimmiltaan vain hallitsemaan riskejä ja epävar-
muutta niin hyvin kuin mahdollista.

5.3 Henkilöyhtiöiden verotus

Kommandiittiyhtiöt sekä avoimet yhtiöt eivät ole erillisiä verovelvollisia. Kummallekin
yhtiömuodolle vahvistetaan vuosittainen elinkeinotoiminnan tulos, mikä jaetaan
edellisten vuosien mahdollisten tappioiden jälkeen verotettavaksi yhtiömiesten tu-
loksi. Itse jako tehdään yhtiömiesten osuuksien mukaan, jotka ovat sidoksissa yhty-
män tehtyyn tuloon. Mahdolliset tehdyt tappiot eivät jakaudu yhtiömiesten kesken,
vaan ne vähennetään yhtymän seuraavan vuosien elinkeinotoiminnan tuloksista.
Elinkeinotoiminnan tulosta ei vähennetä osakkaan tulosta edes silloin, jos yhtymä
lopettaa elinkeinotoimintansa tai se purkautuu. (Tomperi 2019, 37.)

Tuloverolaissa (L 30.12.1992/1535, 2 luku 4 §) yhtymällä tarkoitetaan seuraavaa:

- 1) Laivanisännistöyhtiötä, avointa yhtiötä, kommandiittiyhtiötä ja sellaista kah-
den tai useamman henkilön elinkeinotoiminnan harjoittamista varten perus-
tamaa muuta kuin yhteisönä pidettävää yhteenliittymää, joka on tarkoitettu
toimimaan osakkaiden yhteiseen lukuun. (L 30.12.1992/1535, 2 luku 4 §)
- 2) Sellaista kahden tai useamman henkilön muodostamaa yhteenliittymää, joka
harjoittaa maatilatalouden tuloverolain (L 15.12.1967/543 2 §) momentissa
tarkoitettuin maatalan viljelyllä tai hallintaa, metsätaloutta tai sellaisen kiinteis-
tön hallintaa, josta yhteenliittymä on arvonlisäverovelvollinen tai hakeutunut

arvonlisäverovelvolliseksi kiinteistön käyttöoikeuden luovuttamisesta arvonlisäverolain 30 §:n tarkoittamalla tavalla (verotusyhtymä) (L 30.12.1992/1535, 2 luku 4 §)

5.3.1 Yhtiömiesten verotus

Yhtiömiesten eli osakkaiden osuus henkilöyhtiön verotettavan tulon määrästä voi olla ansiotuloa, pääomatuloa sekä jossain tilanteissa näitä molempia. Henkilöyhtiön kautta saatu tulo lisätään osakkaan muualta saatuun ansio- tai pääomatuloon. Jako mikä määrittää pääomatulon sekä ansiotulon määrän on sama niin yhtiön vastuunalaisilla yhtiömiehillä kuin sen äänettömien yhtiömiesten kohdalla. (Tomperi 2019, 39.)

Tomperi (2019, 225) painottaa, että verotuksen kannalta edullisinta henkilöyhtiön osakkaille olisi saada mahdollisimman suuri osa saatavasta tulosta pääomatulo-osuutena.

Henkilöyhtiöiden sekä yhtiömiesten verotusta katsottaessa voidaan todeta, että henkilöyhtiöissä toimiessa yhtiömiehille ei yleisesti ottaen kannata maksaa palkkaa, koska henkilöyhtiöiden tulo verotetaan yhtiömiesten tulona. Mikäli yhtiömiehille maksetaan palkkaa, aiheutuu itse yhtiölle lisää kustannuksia henkilöstösivukulujen myötä. (Tomperi 2019, 226.)

On olemassa kuitenkin tapauksia, joissa palkanmaksu on henkilöyhtiöissä perusteltua. Esimerkiksi tilanteessa, jossa yhtiömiesten antama ero työpanoksessa on niin suuri, eikä voitonjakosäännöksissä voida tätä seikkaa ottaa huomioon, on palkanmaksu silloin perusteltua ja järkevää. Mikäli yhtiön nettovarallisuus on niin suuri, että yhtiömiesten tulo menisi verotettavaksi pelkästään pääomatulona, on tässä tapauksessa palkanmaksu myös järkevä vaihtoehto. (Tomperi 2019, 226.)

Tomperi (2019, 226) painottaa myös, että yhtiömiesten määrällä on suora yhteys henkilöyhtiössä maksettavien verojen määrään. Tilanteessa missä yhtiön tulo ja-

kautuu monelle eri yhtiömiehelle, ansiotulon määrä verotuksessa jokaisen osakkaan kohdalla pienenee. Suomessa käytettävän progressiivisen verotuksen seurauksena tässä tilanteessa maksettavien kokonaisverojen määrä pienenee koska yrityksen tulo on jakautunut monelle eri yhtiömiehelle.

5.4 Osakeyhtiöiden verotus

Osakeyhtiöt sekä muut yhteisöt ovat itsenäisiä verovelvollisia. Näille vahvistetaan vuosittain verotettavan tulon määrä. Yhteisöjen tuloveroprosentti nykyisin on 20% verotettavan tulon määrästä. Yhteisöjen maksamat verotulot jaetaan valtion sekä kuntien kesken riippuen verontilityslaista. (Tomperi 2019, 46.)

Osakeyhtiöiden tuloa verotetaan eri tulolähteittäin. Osakeyhtiöillä voi olla elinkeinotoiminnan tulolähteeseen kuuluvien tulojen lisäksi myös verolain sisällä olevia muita verotettavia tuloja. Niihin voivat kuulua esimerkiksi elinkeinotoiminnan ulkopuolelle tehdyistä sijoituksista saadut korko-, osinko sekä vuokratuotot. (Tomperi 2019, 46.)

5.4.1 Osakkaiden verotus

Osakkeenomistajien mahdolliset osinkotulot ovat joko osittain tai kokonaan veronalaisia. Osinko itsessään on osakeyhtiön voitonjakoa, josta säädökset löytyvät osakeyhtiölaista (L 21.7.2006/624). Osakeyhtiön hallitus tekee esityksen koskien yhtiön voittoa koskeviin toimenpiteisiin, itse voitonjaosta päättää yhtiökokous.

Tomperi (2019, 226) toteaa, että osingonjako osakkaille on silloin hyödyllisempää, kun osakas saisi osingon käyttöön pienemmällä verolla, kun itse palkasta menisi. Yhtiön nettovarallisuuden määrä kertoo, kuinka paljon maksetusta osingosta on saajan ansiotuloa. Tomperi (s. 226) painottaa, että itse yhtiön näkökulmasta katsottuna on suuri merkitys sillä, että palkka sekä henkilöstösivukulut ovat vähennyskelpoista verotuksen kannalta.

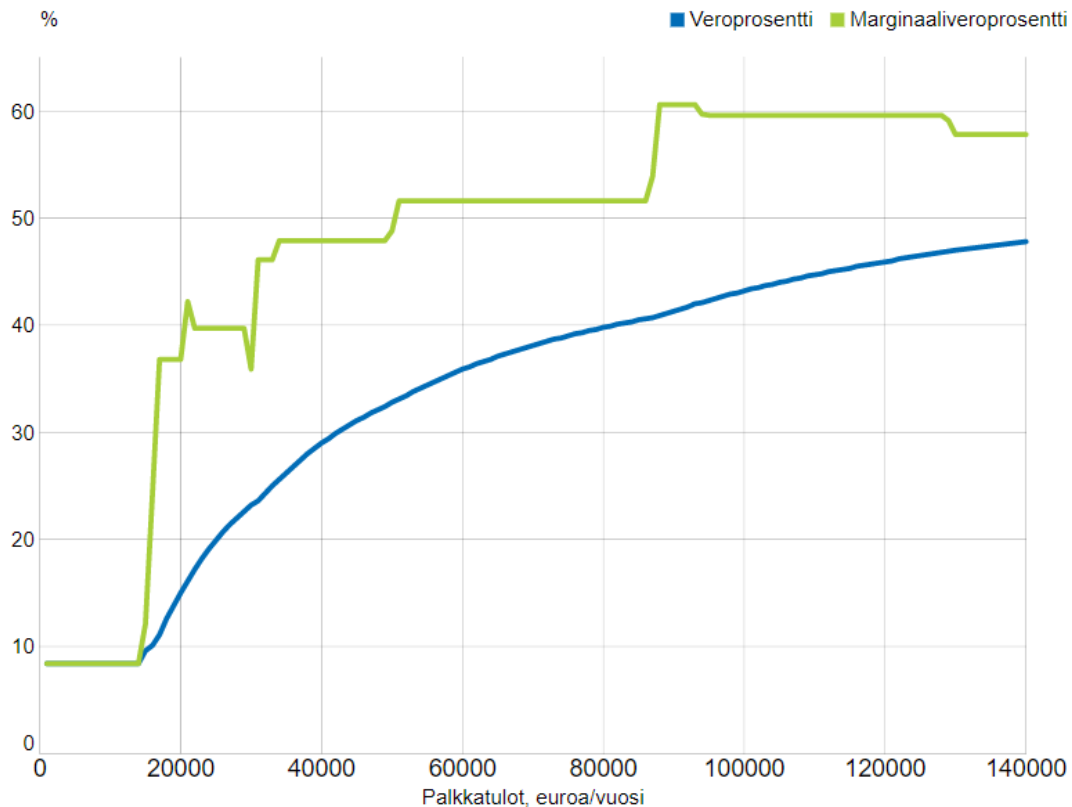
Tilanteessä missä maksettavan osingon määrä alkaa olemaan niin suuri, että maksettu osinko muuttuu osittain ansiotuloksi, voidaan ajatella myös vaihtoehtoa, että osingon suuruus maksettaisiin yhtiöistä kokonaan palkkana. Tässä tapauksessa maksettu palkka on tietysti osakkaalle pelkästään ansiotuloa ja se verotetaan normaalisti progressiivisen verotaulukon mukaisesti. (Tomperi 2019, 227.)

Yhtiön nettovarallisuus sekä yhtiön osakkeen laskettu matemaattinen arvo vaikuttavat oleellisesti osakkaille maksettavien osinkotulojen verotukseen. Tomperi (2019, 227) toteaa, että tilanteessa missä, osakeyhtiön verotettava tulo on kasvanut isoksi, mutta itse nettovarallisuus jäänyt pieneksi, on verotuksen näkökulmasta parempi vaihtoehto, jos osakkaita on monta. Usean osakkaan ansioista tässä tilanteessa ansiotulon osuus jakautuu moneen osaan, mikä pienentää progressiivisen verotuksen haittoja. Tomperi (s. 227) painottaa, että osakkaiden jakaminen esimerkiksi perheenjäsenten kesken on verotuksen kannalta hyödyllistä.

5.5 Yksityisen elinkeinonharjoittajan verotus

Yksityisen elinkeinonharjoittajan tulo verotetaan yrittäjän saamana tulona. Yleisesti pääomatuloksi katsotaan 20%:n vuosittainen tuotto sille summalle, mikä saadaan, kun yrityksen nettovarallisuuteen lisätään 30% maksettujen palkkojen määrästä, loppuosa katsotaan ansiotuloksi. Mahdolliset luovutusvoitot mitä saadaan esimerkiksi kiinteistöistä tai arvopapereista, katsotaan kokonaan pääomatuloksi. (Tomperi 2019, 224.)

Mikäli puoliset harjoittavat elinkeinotoimintaa yhdessä, yrityksestä saatu ansiotulo-osuus jaetaan puolisoiden kesken tasan, mikäli muita selvityksiä ei esitetä. Mikäli puolisoiden ansiotulot ovat keskenään yhtä suuret, progressiivisen verotuksen myötä maksettava vero-osuus ansiotulosta jää pienemmäksi. Puolisoiden pääomatulon osuus jakautuu ja määräytyy kummankin osapuolen osuuksien mukaan, mikä on sidoksissa itse toimintaan kuuluvaan nettovarallisuuteen. (Tomperi 2019, 224.)

Kuva 5. Palkansaajan tuloverotaulukko (Palkansaajan veroprosentit 2020 2019).

Mikäli itse yrittäjä tai yrittäjäpuolisot vaativat, voidaan pääomatuloksi katsoa 10% pääomatulo-osuuden laskentaperusteesta. Tässä tapauksessa pääomatulon osuus pienenee, mutta ansiotulona verotettavan osuuden määrä kasvaa. Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi myös halutessaan vaatia koko tulon verotettavaksi ansiotulona. Tomperi (2019, 224) painottaa, että vaatimus ansiotulona verotettavaksi kannattaa tehdä silloin, kun yrittäjän ansiotulot ovat jäämässä pieniksi.

Tomperi (2019, 224) toteaa, että kun laskentaperusteena toimii pääomatulo-osuus, tällöin kannattaisi pyrkiä kasvattamaan yrityksen nettovarallisuutta. Erilaiset sijoitukset yritykseen kasvattavat tässä tilanteessa laskentaperustetta. Sijoituksia tehdessä

tulee ottaa kuitenkin huomioon, että omaisuus mitä ei käytetä itse elinkeinotoiminnassa, ei kasvata pääomatulo-osuuden laskentaperustetta.

6 TUTKIMUS

6.1 Toteuttaminen

Työn tutkimuskysymyksen selvittämiseksi toteutettiin kolmen eri yrittäjän haastattelu. Haastattelukysymykset on laadittu kirjallisuusosuudessa käsiteltyjen asioiden pohjalta. Haastatteluilla pyrittiin saamaan käytännön näkökulmaa tutkimuskysymyksen ratkaisemiseksi, sekä mahdollisia uusia näkökulmia aiheesta. Haastattelun kysymykset ovat työn liitteissä. Pääkysymysten lisäksi selvitettiin yrityksen perustiedot, joiden perusteella voitiin myös tehdä johtopäätöksiä haastateltujen yrittäjien tekemistä päätöksistä esimerkiksi yhtiömuodon valinnassa.

Kaikille haastatelluille yrittäjille esitettiin samat kysymykset, sekä haastattelu aikana syntyneillä selvennyskysymyksillä. Vastausten laajuus tietenkin vaihteli vastaajan mukaan, koska kysymyksiin vastataan omien tietojen ja kokemusten pohjalta. Haastattelut taltioitiin nauhoittamalla haastattelut, josta haastattelut litteroitiin tekstimuotoon.

Haastateltaviksi valikoituneiden yrittäjien yritysten yhtiömuotoina olivat osakeyhtiö ja yksityinen elinkeinonharjoittaja. Nämä yhtiömuodot olivat hyvät työhön, koska ne ovat yleisimmin käytössä olevat yhtiömuodot. Haastateltavina olivat YK Sähkö ja Tekniikka Oy:n pääomistaja ja toimitusjohtaja Mika Yli-Knuuttila, T:mi Joni Salmi sekä LVI-Hiipakka.

6.2 YK Sähkö ja Tekniikka osakeyhtiö

YK Sähkö ja Tekniikka Oy toimii pohjois- Pirkanmaalla ja yhtiön kotipaikka ja toimipaikkana toimii Parkano. Yrityksen on perustanut haastateltava Mika Yli-Knuuttila ja hänen kaksi poikaansa, jotka ovat omistajina yrityksessä myös. Yritys toimii pääosin pohjois- Pirkanmaan alueen teollisuuden sähkötöissä ja kunnossapidossa. Yrityksen liikevaihto on 0.5Me:n luokkaa ja työllistää 3–5 henkilöä. Yritys on perustettu 2009.

Ajatus yrittäjyydestä oli kytenyt Yli-Knuuttilan mielessä todella pitkää, mutta kuitenkin vieraan palveluksessa työkokemusta ehti kertyä kolmisenkymmentä vuotta ajatusta kypsytellessä. Vuonna 2009 ajatus siirtyi toteuttamisen tasolle ja yritys perustettiin yhdessä poikien kanssa. Yli-Knuuttila kertoo, että mitään suurempia kysymyksiä tai ennakkoluuloja ei yrittäjyyttä kohtaan ollut. Ymmärrystä yrittäjyydestä oli kuitenkin saanut sivusta seuraamalla ja tiedossa oli, että se on kovaa työtä vuorotta.

Yrityksen perustamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä ei Yli-Knuuttilalla ennestään ollut mitään tietoutta tai edes kiinnostusta. Apuna perustamisessa ja yrityksen alkutaipaleella olevissa asioissa avusti yritysasiames, jolloin kaikki asiat saatiin hoidettua oikein ja lain vaatimalla tavalla kertoo Yli-Knuuttila.

Eri yhtiömuodoista ja niiden eroavaisuuksista yhtiötä perustettaessa ei Yli-Knuuttilalla ollut tietoa, mutta eräs vanha yrittäjä oli antanut neuvon: Jos yrityksen perustat, niin perusta osakeyhtiö.

Päättäntävallan osalta Yli-Knuuttila kommentoi, että sillä oli merkitystä varsinkin, kun yhtiössä on useampi omistaja. Osakeyhtiössä ylin päättäntävalta on yli 50% yhtiön osakkeista omistavalla tai omistavilla.

Verotuksen ja voitonjaon näkökulmasta osakeyhtiön valinta oli Yli-Knuuttilan mukaan ehdottomasta paras vaihtoehto. Pääosin varoja yhtiöstä nostetaan palkkana, mutta myös osinkoina. Verotuksen osalta osakeyhtiö on hyvä, koska verotus on selkeää ja helposti ennakoitavaa toteaa Yli-Knuuttila.

Riskien kannalta ja niiden jakautumisen näkökulmasta katsottuna osakeyhtiö oli ainut vaihtoehto, toteaa Yli-Knuuttila. Osakeyhtiössä vastuuta voidaan rajoittaa mahdollisissa vahingonkorvaus tilanteissa sekä taloudellisissa vastuissa, riippuen tietenkin mahdollisista henkilökohtaisista takauksista. Henkilöyhtiössä kun taas yrittäjä on automaattisesti vastuussa koko henkilökohtaisella omaisuudellaan.

Lopulliseen yhtiömuodon valinnan taustaan ei mainittujen asioiden lisäksi ole mitään oleellisesti vaikuttavaa tekijää toteaa Yli-Knuuttila.

Nykyisellä kokemuksen pohjalta yrityksen perustaessa ei Yli-Knuuttila näe montakaan asiaa, jonka tekisi toisin. Yksi mahdollinen voisi Yli-Knuuttilan mukaan olla

osakkuuksien erilainen jakautumien ajatellen mahdollista sukupolven vaihdosta ja siihen liittyvät taloudelliset ja verotukselliset seikat.

6.3 Elinkeinonharjoittaja Joni

Joni toimii Etelä-Pohjanmaan alueella ja sen kotipaikkakuntana toimii Seinäjoki. Jonin päätoimialana on pintakäsittelyt sekä pienet saneeraus työt niin kohteiden ulko- kuin sisäpinnoille. Joni työllistää itsensä lisäksi kausiluontaisesti 2-3 henkilöä. Yritys on perustettu 2018.

Niistä monista tekijöistä, jotka vaikuttivat yrittäjyyspäätöksen syntymiseen tärkeimpänä, oli Jonin mukaan vapaus. Se että voi itse vaikuttaa, suunnitella ja toteuttaa työnsä on jotain mitä ei voi rahassa mitata Joni toteaa. Suuria ennakkoluuloja ei Jonilla yrittäjyyttä kohtaan kertoman mukaan.

Vaikka Jonin perheessä oli yrittäjyys taustaa, niin kuitenkin nuorempana yrittäjyys asiat eivät siinä määrin olleet kiinnostaneet, että niistä olisi ollut jotain hyötyä omaa yritystoimintaa perustettaessa. Apuja perustamisessa sekä yrittäjyyden alkumetreillä Joni kertoi saaneensa pääosin yrittäjinä toimivilta ystäviltään.

Eri yhtiömuodoista ja niiden eroista ei perustamisvaiheessa ollut tietoa, eikä se olisi vaikuttanut yhtiömuodon valintaan silloisessa tilanteessa kertoo Joni. Myös Yhtiömiesten vastuiden ja päättäväisyyden kysymysten kohdalla vastaus on sama, että ei vaikuttanut valintaan.

Verotuksen ja voiton jaon kannalta ei perustamisvaiheessa ollut tälläkään seikalla vaikutusta, koska toiminta oli alkuun osa-aikaista. Nyt kun toiminta on päätoimista ja mahdollisuuksien mukaan yritystä ollaan kasvattamassa, on mietinnässä ollut mahdollinen osakeyhtiön perustaminen, toteaa Joni.

Riskien näkökulmasta pätee lähes samat tekijät kuin verotuksen kannalta, eli toiminnan kasvaessa myös riskit kasvavat ja tässäkin tilanteessa osakeyhtiö olisi varmasti parempi vaihtoehto, Joni toteaa.

Nykyisen yhtiömuodon valintaan vaikuttivat Jonin mukaan pääosin se, että toiminimi oli helppo perustaa.

Jos olisi tiennyt mitä tulevaisuudessa tulee tekemään ja tietoa yrittämisestä sekä yhtiömuodoista olisi ollut enemmän, niin sen suuremmalla todennäköisyydellä olisi valinta yhtiömuodoksi ollut osakeyhtiö Joni sanoo.

6.4 LVI-Hiipakka

Tuomas toimii LVI-urakoitsijana Etelä-Pohjanmaalla, yrityksen toimipaikka on Soinin kunnassa. Yrityksen toiminta-alue on noin 100km säteellä Soinista. Yrityksen toimenkuvaan kuuluu kaikki LVI-alan palvelut, niin omakotitalon putkitöistä aina teollisuuden asennuksia ja kunnossapitoa myöden. Tällä hetkellä yritys työllistää vain itse yrittäjän, mutta ajatuksia toiminnan laajentamisesta on mietitty aika-ajoin, sanoo Tuomas.

Yrittäjäpäättökseen vaikuttaneita tekijöitä Tuomaksen mukaan oli useampia, joista ensimmäisenä mainitsee perinnölliset tekijät. Tuomaksen isä on toiminut LVI – alan yrittäjänä pitkään ja se tietenkin oli yksi vaikuttava tekijä oman yrittäjäyys päätöksen toteutumiselle. Kuitenkin suurimpana tekijän Tuomas kertoo olleen sisäisen palon yrittäjäyyttä kohtaan ja halun tehdä asioita omalla tavalla.

Tietämystä yrittäjäyydestä tietenkin oli sen verran mitä sivusta oli nähnyt, mutta itse perustamistoimenpiteistä ei juurikaan. Toiminimen perustamisvaiheessa neuvoa sai paikallisesta TE – keskuksen kautta puhelimitse aina tarvittaessa, kertoo Tuomas.

Eri yhtiömuodoista oli perustamishetkellä melko vähän tietoa, eikä sillä todennäköisesti ollut vaikutusta silloiseen yhtiömuodon valintaan, toteaa Tuomas.

Eikä myöskään päättävävallalla ollut vaikutusta, koska yksin yritystä oltiin perustamassa. Ja sama pätee myös vastuukysymysten osalta.

Verotuksen ja voitonjaon näkökulmaa ei silloin ymmärtänyt ajatella, koska alussa toiminta oli pienimuotoista. Nyt kun toiminta on päätoimista ja liikevaihtoaakin useampi satatuhatta euroa, niin mahdollinen toiminnan muuttaminen osakeyhtiömuotoon on käynyt mielessä, kertoo Tuomas.

Sama ajatus on myös riskien hallinnassa, jossa osakeyhtiön avulla vastuun eivät olisi kokonaan henkilökohtaisesti kannettavissa toisin kuin nykyisessä tilanteessa, sanoo Tuomas.

Päätyminen toiminimeen oli silloisessa tilanteessa hyvä vaihtoehto, koska toiminta oli aluksi osa-aikaista eikä perustaminen vaatinut pääomaa. Nykyisellä kokemuksella samassa tilanteessa tekisin varmasti samoin, mutta tietenkin tiedossa olisi nykyinen työmäärä niin ehdottomasta yhtiömuodoksi tulisi osakeyhtiö, sanoo Tuomas.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

7.1 Yrittäjyys

Yrittäjyys on terveen talouden kannalta yksi, jos ei jopa merkittävin tekijä. Voisi sanoa, että yrittäjyys, yritykset sekä teollisuus kertovat paljon tietyn maan tulevaisuuden näkymistä. ”Pähkinäkuoressa” yritykset tarjoavat työpaikkoja, joiden ansioista suurin osa verotuloista muodostuu tuloverojen muodossa valtiolle. Siksi esimerkiksi työn empiirisessä osassa on mainittu seuraavasti: Ilmoniemi ym. (2009, 21) korostavat, että kysymys siitä, kuinka innostamme yrittäjyyteen, on tärkeää koko yhteiskunnan kannalta.

Yrittäjyys itsessään terminä on todella laaja. Holopainen ja Levonen (2008, s 17) toteavat, että yrittäjyys voidaan nähdä omanlaisena tapana ajatella, toimia sekä suhtautumisena ja asennoitumisena työntekoon. Yrittäjyyspäätöksenteossa täytyy kuitenkin sisäistää yrittäjyyden mukana tulevat vastuut sekä mahdolliset riskitekijät. Voidaan siis todeta, että yrittämisen aloittaminen vaatii paljon rohkeutta, mutta se tuo mukanaan kuitenkin tietynlaista vapautta sekä paljon mahdollisuuksia.

Haastateltavien yrittäjyyspäätöksentekoon on vaikuttanut myös eri asiat. Yli-Knuuttila kertoo haastattelussa, että ajatus yrittäjyydestä on ollut läsnä suurimman osan työelämässä ollessaan. Lopullinen päätös yrittäjäksi ryhtymisestä syntyi haasteellisuuden riittämättömyydestä.

Toiminimellä toimiva Joni kertoi, että vaikka perheessä olikin yrittäjyystaustaa, ei häntä alkuun yrittäjyys kiinnostanut. Ajan kuluessa suhtautuminen sekä ajatus yrittäjän ”vapaudesta” sai kuitenkin Jonin ajattelemaan asiaa uudelleen. Nyt hetken aikaa yrittäjänä toimineena Joni kertoo, että vapaus on seikka mitä ei voi rahassa mitata. LVI-urakoitsija Tuomas kertoo, että yrittäjyyspäätöksen tekoon vaikutti osaltaan perinnölliset tekijät, mutta suurimpana tekijänä vaikutti kuitenkin sisäinen palo yrittäjyyttä kohtaan. Edellä mainituista seikoista voidaan päätellä, että opinnäytetyön empiirinen osa tukee jokaisen haastateltavan käytännön kokemusta.

7.2 Yhtiömuodon valinta

Yhtiömuodon valintaan vaikuttavat monet seikat. Yrityksen toiminnan suuruus, liiketoiminnan luonne, vastuukysymykset sekä verotukselliset eroavaisuudet eri yhtiömuotojen välillä. Yhtiömuodon valinta voi myös muodostua eri tavoin, esimerkiksi haastatellessa YK Sähkö ja Tekniikka Oy:tä kävi ilmi, että itse yrittäjällä ei ollut paljoakaan tietoa eri yhtiömuotojen eroavaisuuksista, mutta idea osakeyhtiön perustamiseen oli tullut vanhalta yrittäjäystävältä, eikä päätös sen perustamisesta ole Yli-Knuuttilaa haitannut.

Toiselle haastateltavalle yksityiselle elinkeinonharjoittaja Jonille oli yhtiömuodon valinta selkeä, vaikkei valinnan hetkellä hänkään ollut niin tietoinen eri yhtiömuotojen eroavaisuuksista. Valintaan vaikutti esimerkiksi seikka siitä, että liiketoimintaa suunnitellessa sekä sen alkutaipaleella toiminta oli osa-aikaista. Nyt kokoaikaisena yrittäjänä osakeyhtiöön vaihtaminen on ollut myös mielessä.

Kolmas haastateltava toiminimellä toimiva LVI- Urakoitsija Tuomas ei myöskään ollut kovin tietoinen eri yhtiömuotojen eroista liiketoimintaa perustettaessa, mutta päätyi yksityiseen elinkeinonharjoittajaan myös toiminnan kokoluokan ollessa suhteellisen pientä yrittäjyyden alkumetreillä. Johtopäätöksenä haastateltavien yhtiömuotojen valinnassa voidaan todeta, että liiketoiminnan näkyvissä oleva suuruus on ollut yksi iso vaikuttava tekijä.

7.3 Verotus ja vastuu

Yhtiömuotojen välillä verotukselliset ja vastuukysymykset ovat erilaisia. Esimerkiksi osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö, kun taas yksityinen elinkeinonharjoittaja on vastuussa henkilökohtaisesti niin yrityksen kuin itsensä toimista. Osakeyhtiö on yhteisöverovelvollinen eli joutuu maksamaan tekemästään voitosta 20% yhteisövero. Kun taas yksityisen elinkeinonharjoittajan verotus perustuu pitkälti progressiivisen verotuksen tapaan.

Haastatteluissa yhtenä seikkana oli vero- ja vastuukysymykset. Yli-Knuuttilan mukaan osakeyhtiö oli verotuksellisesti hänen mukaansa paras vaihtoehto koska verotus on selkeää ja helposti ennakoitavissa. Riskien ja vastuiden kannalta Yli-Knuuttila totesi, että osakeyhtiö oli ainut järkevä vaihtoehto koska osakeyhtiössä vastuiden rajoittaminen on mahdollista.

Toiminimellä toimiva Joni kertoi, että verotukselliset tai voitonjakoon liittyvät seikat eivät vaikuttaneet perustamisvaiheessa, koska toiminta oli alkuun vain osa-aikaista. Nyt kun toiminta on päätoimista ja mahdollisuuksien mukaan myös kasvamassa, on osakeyhtiön perustaminen myös ollut mielessä. Myös LVI- urakoitsija Tuomas kertoi, että kun alussa toiminta oli pienimuotoista, ei tullut otettua huomioon niinkään verotus- ja vastuukysymyksiä. Tulokset kertovat, että toiminnan suuruus on voinut vaikuttaa verotus- ja vastuukysymyksiin. Haastatteluiden perusteella ei voida kuitenkaan todeta yksiselitteisesti, että jokin tietty yhtiömuoto olisi toista parempi perustamistilanteessa

LÄHTEET

- Avoin yhtiö. 21.6.2017. Yrittäjät. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 17.2.2020]. Saatavana: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/avoin-yhtio-317416>
- Holopainen, T. 2019. Yrityksen Perustamisopas. 29. täydennetty painos. Turenki: Hansa Print Oy.
- Holopainen, T. & Levonen, A.-L. 2008. Yrityksen perustajan opas – Silta yrittäjyyteen. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Honkamäki, T., Kujanpää, E. & Pennanen, M. 2018 Yritysjärjestelyjen käsikirja, Kirjanpito, verotus ja yhtiöoikeus. 2. uudistettu painos. Helsinki: Alma Talent Oy.
- Ilmoniemi, M & Järvensivu, P & Kyläkallio, K & Parantainen, J & Siikavuo, J. 2009. Uuden yrittäjän käsikirja. Helsinki: Talentum.
- Kommandiittiyhtiö. 20.6.2017. Yrittäjät.fi. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 4.3.2020]. Saatavana: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/kommandiittiyhtio-317662>
- Kommandiittiyhtiön perustaminen. Ei päiväystä. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 4.3.2020]. Saatavana: <https://yrityksen-perustaminen.net/kommandiittiyhtio/>
- L 29.4.1988/389. Laki avoimista yhtiöistä ja kommandiittiyhtiöistä.
- L 18.12.1995/1558. Laki verotusmenettelystä.
- L 21.7.2006/624. Osakeyhtiölaki.
- L 18.9.2015/141. Tilintarkastuslaki.
- Maslow. A. H. 1943. A theory of human motivation. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 27.2.2020]. Saatavana: <http://psychclassics.yorku.ca/Maslow/motivation.htm>
- Osakeyhtiö. 7.5.2019. Yrittäjät.fi. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 3.3.2020]. Saatavana: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osakeyhtio-317935#>

Osaakeyhtiö lyhyesti. 7.1.2020. Yritä.fi. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 12.2.2020]. Saatavana: <https://xn--yrit-ooa.fi/osaakeyhtio>

Osaakeyhtiön vähimmäispääoma poistuu. Ei päiväystä. Yrittäjät.fi [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 12.2.2020]. Saatavana: <https://www.yrittajat.fi/osaakeyhtion-vahimmais-paaomavaatimus-poistuu-608723>

Osinkotulojen verotus. 1.11.2018. Vero.fi [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 19.2.2020]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-haku-sivu/47901/osinkotulojen-verotus/>

Palkansaaajan veroprosentit 2020. 18.12.2019. Veronmaksajat.fi. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 20.2.2020]. Saatavana: <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Laskelmat/Palkansaaajan-veroprosentit/#44f65618>

Pyykkö, M. 2011. Minustako yrittäjä? Helsinki: WSOYpro.

Sutinen, M. & Viklund, E. 2005. 10 uudistettu painos. Savonia-ammattikorkeakoulu. Kirjakas Ky. Kaikki mitä olet halunnut tietää yritystoiminnasta mutta et ole tiennyt keneltä kysyä.

The 5 levels of Maslow's hierarchy of needs. 03.12.2019. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 26.2.2020]. Saatavana: <https://www.verywellmind.com/what-is-maslows-hierarchy-of-needs-4136760>

Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja. 31.10.2019. Yrittäjät.fi. [Verkkojulkaisu] [Viitattu 2.3.2020] Saatavana: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/toiminimi-eli-yksityinen>

Toiminimi lyhyesti. 7.1.2020. Yritä.fi. [Verkkoartikkeli]. [Viitattu 14.2.2020]. Saatavana: <https://xn--yrit-ooa.fi/toiminimi>

Tomperi, S. 2019. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 30 uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy

Updating Maslow's Hierarchy Of Needs. 15.2.2020. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 28.2.2020]. Saatavana: <https://www.verywellmind.com/updating-maslows-hierarchy-of-needs-2795269>

Villa, S. 2018. Henkilöyhtiöt ja Osaakeyhtiö. Uudistettu painos. Helsinki: Alma Talent Oy.

Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä. 03.01.2020. Phr.fi. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 20.2.2020]. Saatavana: <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>

LIITTEET

Liite 1. Tutkimuksen haastattelukysymykset

Liite 1. Tutkimuksen haastattelukysymykset

Tutkimuksen haastattelukysymykset

1. Mitkä tekijät vaikuttivat yrittäjyyspäätökseen sekä mitä kysymyksiä ja ennakkoluuloja sinulla oli yrittäjyyttä kohtaan?
2. Kuinka paljon sinulla oli ennestään tietoa yrittäjyydestä/yrityksen perustamisesta ja mitä kautta hait/sait sitä.
3. On olemassa useampia eri yhtiömuotoja, mitä mietteitä/käsityksiä sinulla oli eri yhtiömuotojen eroavaisuuksista?
4. Yhtiömuotojen välillä on eroavaisuuksia esimerkiksi yhtiömiesten vastuiden osalta, vaikutti tämä seikka yhtiömuodon valinnassa?
5. Päättävältä jakautuu yhtiömuodoissa eritavoin, miten koet tämän vaikuttaneen yhtiömuodon valintaan?
6. Verotuksen ja voitonjaon kannalta yhtiömuodoissa on melko paljon eroavaisuuksia, etenkin osakeyhtiön ja henkilöyhtiöiden välillä. Miten nämä kaksi asiaa vaikuttivat päätösten tekoon yhtiömuodon valinnassa?
7. Yrittäjydessä on aina olemassa riskejä, henkilöyhtiöissä vastuu on vastuunalaisilla yhtiömiehillä, kun taas osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö. Miten riskien erilainen jakautuminen on vaikuttanut valintaan?
8. Kerro mitkä asiat saivat sinut lopulta valitsemaan nykyisen yhtiömuodon?
9. Jos perustaisit nykyisellä kokemuksella uuden yrityksen, tekisitkö jotain toisin?